

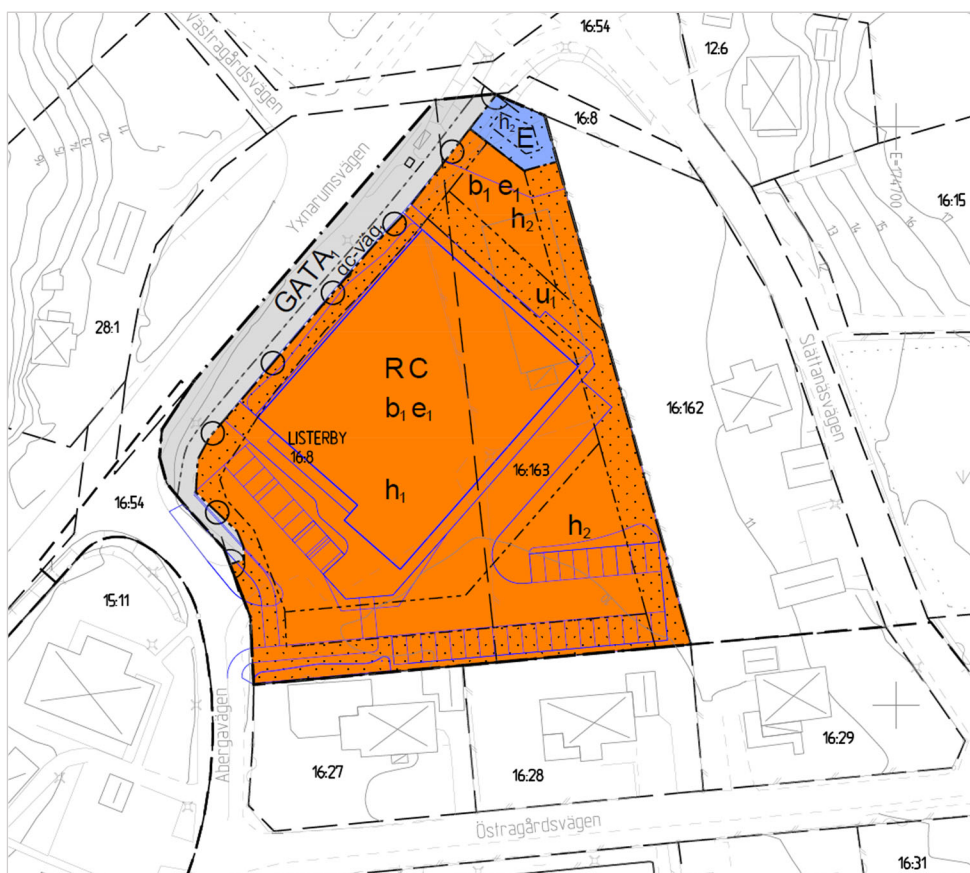
Detaljplan för del av Listerby 16:8 m.fl. (idrottshall) – Solstudie PM

Det har under planprocessen diskuterats hur en stor byggnad, till exempel en idrottshall skulle påverka närliggande bostadsbebyggelse. Här är en kort studie för hur närliggande bebyggelse skulle kunna påverkas av skuggning.

Detaljplanen tillåter 12 meter i totalhöjd, och huvudbyggnad måste placeras minst 11 meter från väggkant (Yxnarumsvägen) och minst 6 meter från fastighetsgräns mot bostäder.

Parallellt med planuppdraget pågår en projektering för en idrottshall. Studien har utgått ifrån det senast tillgängliga förslag som arkitekterna skissat på. Skissad byggnad motsvarar inte maximal byggnadsarea enligt detaljplanen, men den är så nära så vår bedömning är att den fungerar bra som underlag. Byggnaden som använts i solstudien är nästan 11 meter där den är som högst. Omgivande bebyggelse ligger korrekt geografiskt, men höjden är endast uppskattad.

Nedan visas ett utdrag ur detaljplanen tillsammans med en tidig markskiss som arkitekter på AFRY tagit fram på uppdrag av Ronneby kommun under februari 2023. Det är inte en slutgiltig version, men det ger ändå en uppfattning av idrottshallen troliga storlek och placering.

Utdrag från detaljplanen samt markskiss. De blå linjerna kommer från markskissen. Den tjockare blå linjen är byggnaden och de andra blå linjerna är parkering osv.

Vägledning

Från Boverkets skrifter och nuvarande lagstiftning finns ingen direkt metod, något mätbart värde eller antal timmar att använda för att bedöma om det finns tillräckligt med solljus i en trädgård.

Från Boverkets hemsida:

"Viss ledning kan finnas i skriften Solklart, Boverket 1991. Den utgjorde dock vägledning till äldre lagstiftning som ställde krav på både hälsa och trevnad, medan krav på trevnad inte ingår i nuvarande PBL."

Ur skriften Solklart 1991:

"En god tumregel för att bedöma boendemiljöns solighet är: Minst 5 timmars sol mellan 9:00-17:00 vid vår- och höstdagjämning i bostaden och på närmiljöns lekytor och sittplatser."

På många områden har staten minskat detaljregleringen. Det gäller också boendemiljön. Förr krävdes att en bostad skulle ha en genomsnittlig soltid under året på 4-5 timmar per dag. En småbarnslekplats borde ha minst 5 timmar sol mellan 9.00 och 17.00 vid vår- och höstdagjämningen (sk jämndygn). Det ställdes också krav på lekplatsernas storlek och läge. Exempelvis skulle det per 30 familjelägenheter finnas en småbarnslekplats på 100-200 m².

Utgå från soligheten

Plan- och bygglagen kräver att tomter skall ha tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse. Men vad som är "tillräckligt stor" och "lämplig" preciseras inte. Det får byggnadsnämnden, fastighetsägaren och de boende bedöma. Då är det bra att utgå från soligheten. Är det tillräckligt soligt brukar det nämligen också bli tillräckligt stort.

Minst 5 timmar sol

Forskning och erfarenhet visar att barn behöver sol på lekplatsen. Äldre och handikappade har också glädje av en solig utemiljö. Växtligheten behöver solljus. Somliga njuter av solen tidigt på morgonen andra sent på kvällen. Men en god tumregel för att bedöma boendemiljöns solighet är:

Minst 5 timmars sol mellan 9.00 - 17.00 vid vår- och höstdagjämning i bostaden och på närmiljöns lekytor och sittplatser.

Avsteg från denna tumregel bör bara göras om det i stället finns andra mycket höga miljökväligheter.

Utdrag ur Boverkets skrift Solklart från 1991.

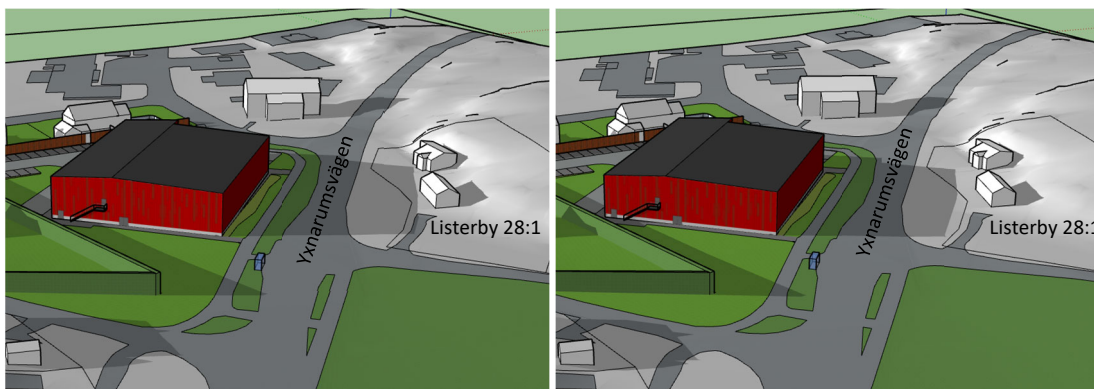
Närliggande bostadsfastigheter

Trots brist på tydlig vägledning kan vi ändå utgå från Solklart från 1991 och räkna timmar med möjlighet till sol vid vårdagjämning och höstdagjämning.

Bilderna nedan visar hur skuggan ligger vid vårdagjämning (2023-03-20) och höstdagjämning (2023-09-23) för de närliggande bostadsfastigheterna. Bara skuggor från byggnader har tagits med i beaktning, inte befintlig vegetation. Hur de faktiska solförhållandena är på platsen har inte studerats.

Listerby 28:1

Fastigheten används som fritidsbostad. Då vi inte känner till eventuell uteplats har vi utgått från entrén på huvudbyggnaden. En ny byggnad skulle skugga morgonsolen lite, men den hindrar inte sol från cirka 10:45 och framåt. I dagsläget väldigt mycket vegetation på ytan mellan Yxnarumsvägen och aktuell fastighet. Det är även mycket vegetation söder om fastigheten samt på fastigheten.

Bilderna visar en vy från norr över en del av planområdet samt fastigheten Listerby 28:1. De visar hur skuggorna ligger kl 10.45 vid vårdagjämning respektive höstdagjämning.

Listerby 19:27

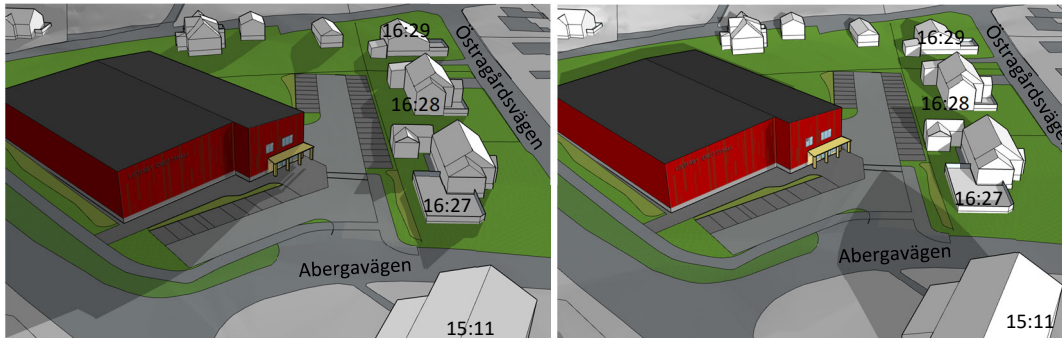
Fastigheten används som bostadsfastighet. Då vi inte känner till eventuell uteplats har vi utgått från entrén på huset. En ny byggnad skulle skugga kvällssolen lite på vår och höst, men den hindrar inte sol under dagen. På sommaren kan den skugga framåt 21:30. I dagsläget finns det en hög häck mellan planområdet och aktuell fastighet. Det är även en del vegetation på fastigheten.

Bilderna visar en vy från söder över en del av planområdet samt fastigheten Listerby 19:27. De visar hur skuggorna ligger kl 19.45 vid vårdagjämning respektive höstdagjämning.

Listerby 16:27, 16:28 och 16:29 och 15:11

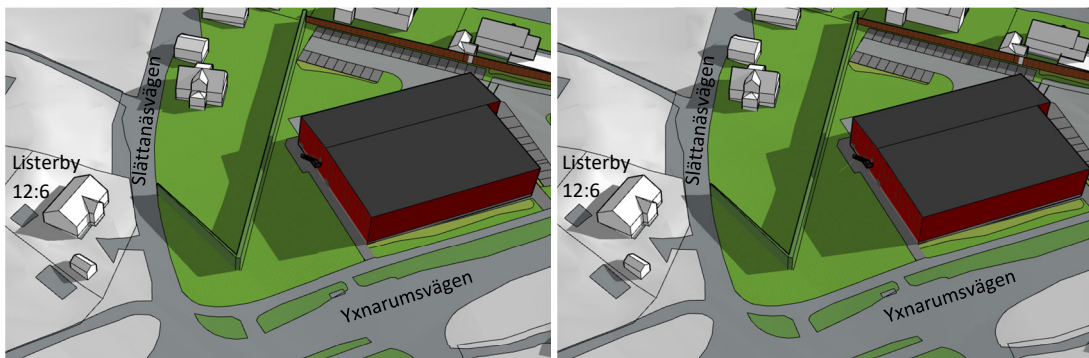
Fastigheterna används som bostadsfastigheter. På 15:11 ligger ett flerbostadshus, övriga är enbostadshus. De beräknas inte bli skuggade alls av en ny idrottshall. Det finns i dagsläget en höga häckar på fastigheterna 16:27 och 16:28 mellan planområdet och aktuell fastighet. Det är även en hel del vegetation på fastigheterna.

Bilderna visar en vy från sydväst över en del av planområdet samt fastigheterna längs Östragårdsvägen. De visar hur skuggorna ligger kl 10:45 respektive kl 19:45 vid vårdagjämning. (vilket är ungefär samma som vid höstdagjämning)

Listerby 12:6

Fastigheten används som bostadsfastighet. Skugga från en ny byggnad inom planområdet skulle inte nå uteplatsen under höstdagjämningen eller vårdagjämning. Inte heller på sommaren. På vintern kan den skugga lite precis innan solen går ner. I dagsläget finns det en hög häck mellan planområdet och aktuell fastighet. Det är även en hel del vegetation utan mellan planområdet och aktuell fastighet.

Bilderna visar en vy från nordväst över en del av planområdet samt Listerby 12:6. De visar hur skuggorna ligger kl 18:00 vid vårdagjämning respektive höstdagjämning.

Slutsats

Alla uteplatser (eller yta i närheten av entrén) har möjlighet till sol i minst 5 timmar vid vårdagjämning och höstdagjämning. Det är väldigt goda marginaler, så även om byggnaden skulle kunna få en något annan utformning eller placering skulle det vara goda förhållanden på närliggande bostadsfastigheter.

Upprättad av:

Karla Hentzel, planarkitekt, Ronneby kommun